

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто пошт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зніма адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

За напрямні торговельної експанзії.

Польща шукає нових ринків збуту.

З моментом, коли почалася митна війна з Німеччиною, Польща втратила найкращого відборця. Близько половини (42.4 прц.) в 1924 р. і більше половини (52.2 прц.) в 1925 р. свого вивозу зловувала Польща на німецькому ринку. А вже в 1926 р., у першому році митного конфлікту, знів цей вивіз до західного сусіда на 25.7 прц., зростаючи в 1932 р. вже тільки 16.2 прц.

На порозі польсько-німецького непорозуміння, майже одночасно, поміг Польщі випадок омита катастрофи. Був це страйк австрійських вугіледобув у 1925 р., що відчинив для найважливішого польського експорту, для вугля, нові терени, Скандинавію. Польща — зберігаючи за собою т. зв. природні ринки, себто Австрію, Угорщину і Чехо-Сл., як теж звужений німецький ринок, що не зважаючи на господарську війну, залишився відборцем на деякі польські артикули, — пішла міцним наступом на „екзотичні ринки“, на північ Європи.

І так згадали два факти — митна війна з німцями і опаралізований наслідком страйку, австрійський вугільний експорт — стали для Польщі подекуди історичні. Стали вони такими не лише тому, що дозволили їй звернути з успіхом господарську експанзію на північ і засісти на скандинавському ринку, але перше за все тому, що Польща почала властиво з цього часу щодня платити ідею морської торгівлі. Участь морських шляхів у заграничній торгівлі Польщі ролює з 10 прц. на 51.3 прц. в 1930 р. і 63.2 прц. в 1931 р. Разом із тим швидким темпом розвивається новий порт Гдиня. Скоришений її товарний оборот у початках (1924 р. — 10,1 тис. тон) досягав згодом рекордних цифр, а саме: в р. 1930 — 3,625.7 тис. тон, в р. 1931 — 5,300.1 тис. тон, а в р. 1932 — 5,2 міль, себто на 100 тис. тон менше внаслідок зросту кризи. Польща розбудовує флоту і починає думати про заморські колонії.

Треба зазначити, що в поданому вище розрахунку морської торгівлі Польщі грає ролю не лише Скандинавія, яку ми згадали, але теж Англія, яка в часом стає найважливішим відборцем польських товарів. Англія стає теж і найціннішим відборцем, бо в торгівлі з нею Польща є активна (впр. в 1931 р. — активне сальдо 213 міль. зол.).

Однак минулий рік заломлює морсько-торгівельну динаміку Польщі. Ситуація на північно-західних європейських ринках значно для неї гіршає. І що більше — Польща примушена теж захищати свої позиції на „природних“ ринках збуту, в краях південної і середньої Європи. Вона примушена шукати нової торговельно-політичної орієнтації, нових шляхів торговельної експанзії.

Найбільше болючою втратою для Польщі була би втрата англо-скандинавських ринків, яких здобуття коштувало їй багато заходів і матеріальних витрат. Згадаємо хочби дампінгові війни вугілля, що в них Польща мусіла бути щораз то щедріша через завзяту конкуренцію англійських продуцентів, які старалися відвоювати втрачені під час страйку скандинавські ринки. Щоправда відсотково рік 1932 зовсім не представляється погано дотично вивозу до Англії і трьох скандинавських держав. На це вказують такі цифри про їхню участь у польському експорті:

Рік	Англія	Скандинавія
1929	10.2 прц.	8.6 прц.
1930	12.3 прц.	10.8 прц.
1931	17.0 прц.	10.6 прц.
1932	16.4 прц.	12.3 прц.

Зате дуже помітний упалок експорту Польщі до цих держав в абсолютних цифрах. Скоординування Англією ввозу беконів і м'ясних продуктів підірвало поважно польський експорт беконів, а також появилася загроза для вивозу яєць, масла і інших хліборобських продуктів. Зокрема вивіз дерева — який, до речі, був спричиненом вивичування наших лісів — уже протягом минулого року значно позначився.

Однак Англія не тільки грає ролю загніваного консумента. Вона разом із тим — як продуцент — виступає різко в конкурентній боротьбі на ринках трьох скандинавських держав — Швеції, Норвегії і Данії — збільшуючи свій вивіз вугілля, тоді, коли вивіз польського вугілля туди паде жахливим темпом.

Як ми вже згадали вище — до труднощів експорту на північ доходить ще більшаючі труднощі експорту на південь. Тут спричинником лиха є нові догми торговельної політики: митний протекціонізм, заборони ввозу і дефіцит обмеження. В той спосіб на цілому фронті польського товарного збуту повстають непроходимі бар'єри. Через те міродатні чинники у Варшаві — хоч не тратять надії на напругу дотеперішніх шляхів через використання актуальних тепер форм міжнародного товарообміну, форм компенсаційних, — розглядаються за новими відборцями. Та знайти таких не легко. „В результаті не маємо вже в Європі терену, — заявив зі сумом 24. січня ц. р. м.н. Заржицький у своєму експозе на бюджетовій комісії, — куди могли би втечи перед імпортовими обмеженнями. Залишаються заокеанські краї. На жаль, у кращих часах не висилувались ми послідовно у цьому напрямі, щоб засісти на цих ринках... Інакше — мала надія, аби Польща могла піти широким морським шляхом на інші континенти. Причиною цього не лиш криза з убоми її наслідками, але теж брак у Польщі зв'язків і капіталів, замало вироблена організація і техніка купецька.

Залишаються надії на ближчі ринки, з якими Польща вже знайома. Ці надії в'яжуться з близькою ревізією торговельних договорів з 30 державами на площині нової митної тарифи. Зокрема Польща думає зєднати собі Англію ввозом її північних готових фабрикатів. Вона рахує на замирення із Німеччиною і особливо дуже міцно акцентує бажання тісних зв'язків зі СРСР. Це останнє має свою цікаву історію, а через те приглянемося йому окремо.

В. Несторович.

Абітурієнти!! Пригадуємо, що шкільні табля по новочасному й дешево виконує фотограф 1318 „Venus“, Академічна 24. 11-20

Рільничча проблема на Волині.

(Від нашого кореспондента.)

Волинь, дня 18. II. 1933.

У найближчому часі має бути зорганізована Волинська Рільничча Палата. Автохтонне волинське хліборобське населення не може не цікавитися цим життєвим для нього питанням. Наше селянство — дрібні рільники, у великій частині — малоземельні й безземельні. Від того, як буде зорганізована Рільничча Палата й чи не стане вона регіональним політичним знаряддям, у значній мірі залежатиме розвиток і нашої сільсько-господарської культури.

З цього становища цікавим є для волинців інтерв'ю, яке дав керманіч воєвідського фінансово-рільничого бюро п. Т. Крижановський представникові тижневика „Волинь“ (ч. 7, з дня 12. II. 1933 р.).

Щодо складу й голосу Рільниччої Палати п. Крижановський каже:

„Рільничча Палата безсумніву буде докладно висловлювати рільничі потреби і опінії, бо буде представницею загалу нашого рільничого суспільства, містятиме в собі різні поважніші національні групи, суспільно-рільничі і т. д.“

Отже виходилоб, що українське рільниче населення, що складає понад 90 відсотків хліборобів може бути належно репрезентоване. Питання лише яким способом?

Про взаємнн Рільниччої Палати з хліборобськими організаціями керманіч бюро каже:

„Я глибоко переконаний, що суспільство не може спиратися на організації правно-державні, не може бути „удержавлене“, що настає тоді, коли зникають суспільні організації, а цілий тягар життя спирається на державні органи. У таких випадках суспільство починає костеніти, розвивається шкідливий бюрократизм, а живчик живого суспільного життя завмирає. З правила є це завжди шкідливим для держави. Державну організацію завжди мусить доповнювати жива суспільна організація. Мусить лише бути переведений стислий поділ праці між державною та суспільною організацією.

Але поділу цього перевести а пріорі не можна. Треба лише створити такі умовини, щоб ці дві великі царини організації, якими є держава й суспільство, знайшли різні, але стичні дороги. Так само мусить бути з Рільною Палатою. Існування Рільної Палати не може виключати існування й розвитку суспільних організацій. Назваки, Палата в своїй основі мусить йти у напрямі організування суспільного рільництва. Мусить бути а програмі праць Палати, яку Палата в першій періоді свого існування мусить детально перевести, — виразно

А. Пясецький С. А. Краків
фабрика чеколяди

накреслена програма співпраці між Палатою, суспільними організаціями й територіальними самоуправами." *Головний завісний бюро каже.*

Далі представник воєвідського бюро каже, що першим завданням Палати буде підняти рівень освіти населення. А для цього необхідно залучити працівників Палати зі

«Належає найважливіше праці Палати зі суспільними й самоврядними організаціями є кінцевим й мусить бути в належний спосіб поставлене від самого початку».

Як бачимо, похибка про взаємину між Волинською Річною Палатою і організаціями говориться загальними формулами. Не названі також сільсько-господарські організації Волині. Згадується лише про представництво всіх національностей.

Українське хліборобське населення має свою сільсько-господарську організацію „Сільський Господар“ у Луцьку й тому може бути через ту організацію репрезентоване в Рівній Палаті. Зате статутні філії „Сільського Господаря“ інших повітів по 2—3 роки лежать незареєстровані у воєвідському уряді. Тепер для кожного яснє, яку кривду зроблено згаданим повітам незареєстрованим досі статутів філій „Сільського Господаря“.

Треба гадати, що з повстанням Рільної Палати на Волині зголошені статутні повітових філій „Сільського Господаря“ будуть зареєстровані, коли дійсно Рільна Палата має намір репрезентувати українську хліборобську масу. Але, зрозуміла річ, організатори філій у цих повітах повинні в першу чергу самі про це подумати.

Senex.

Австрія відкинула кату

ВІДЕНЬ, 20. II. ПАТ. Преса довідується, що австрійський уряд відкинув рішучо французьку й англійську ноту в справі транспорту зброї в Італію до Австрії. Уряд мотивує своє рішення тим, що нічим не порушив постанови версайського трактату.

Закгара йде під суд

МІЯМІ, 20. II. ПАТ. Судова розправа проти Зангари визначена на понеділок. В неділю відчитали обвинуваченому рапорт лікарської комісії. Зангара крикнув після прочитання: „Я не божевільний!“ Стан здоров'я раненого бурмістра Чермака не змінився.

Війна за Джеголь.

ПЕКИН, 20. II. ПАТ. 50 000 японців і численні відділи манджурських військ зі 100 японськими літаками і великим числом танків домагаються приказу ген. Муте розпочати великий наступ на Джеголь. Тимчасом 150.000 китайських воєнків добровільно займають становища на узгір'ях Джеголю, що творять природну оборонну позицію. Єдиною дорогою, що лучить Джеголь з Пекіном, переповнена транспортом муніції. В Пекіні настрій горячковий. Всі шпиталі готові приймати ранених. Японського наступу сподіються кожної хвилини.

Японія виступає із Союзу Народів.

ЛОНДОН, 20. II. ПАТ. Бюро Раптера повідомляє з Токіо, що японський уряд рішив відкликати свою делегацію із Женев. Японія виступить із Союзу Народів тільки тоді, якби Збройний Союз прийняв на засіданні 23. II м. зв'язоків 12-го.

ТОКІО, 20. II. ПАТ. Уряд переслав япон-
ські делегації в Женеві касьограм з інструк-
ціями про виступлення Японії із Союзу Народів.

Арештування 140 троцькістів.

Радянська влада в Москві веде енергійне лідиство в справі троцькістів, замішаних у змову проти Сталіна. Досяг арештовано 140 осіб, між ними знаходиться бувший комісар Преображенський. Арештування Преображенського зробило в Москві велике враження, бо відомо, що Ленін уважав його своїм приятелем на одному із найлібішних своїх учнів. Після смерті Леніна Преображенський удержував близькі зв'язки з Бухарином, з яким співпрацював. Овочем тієї співпраці був популярний відручник для дітей під назвою "Азбука комунізму".

покупає: у великим виборі безконкурентний ролі сметанкової, молочної десертної чokoladi, як також різдшові карاملки і цукри. Не шумною рекламою, дарунками у вигляді щастя, бонами і т. ін., але яскраво знаменує велич добрих виробів, прираджених і гарантованих чистими істинними виробами, прираджених і гарантованих доз, сиріачів хочемо здобувати прийнятих вилайштерших доз, даючи одначасно своїм виробам приступніші ціни.

Зановления принимает

Наредня Торговля, Львів

Проти нових тягарів суспільного забезпечення.
Стор. 10

Проти нових тягарів суспільного — Справа Українського Пенсійного Інституту. — Брак українців у Касах Хворих.

З промови пос. д-ра Ст. Біляка на повно

В дискусії над урядовим законопроектом про суспільні забезпечення виходили на повному засіданні союзу дня 17. ц. м. пос. д-р Ст. Біляк промову, в якій виклав свої заходи, що головним мотивом законопроекту є ніби організаційне та річове об'єднання („спалення“) обов'язкових інститутів, та частинне введення полого забезпечення деяких робітників на старість. Безперечно існування різнородних установ суспільного забезпечення, як кас хворих, заведення обмежень від виплат і т. п., насувають думку такого організаційного об'єднання тих установ, хочби з уваги на кошта адміністрації. Так зробили вже в Югославії, в Чехословаччині, Німеччині та Австрії. Однак нема сумніву, що таке організаційне об'єднання може бути введено лише поступово і може бути оперте на інституціях добре організованих, що мають відповідну адміністраційну справність.

Рішення об'єднання суспільних забезпечень усунуло впадалі окремішність продинокних ризиків, як ризиків не-
дуги, нещасних випадків при праці, незділності до пра-
ці, старості, збо смерті, однак вже саме отримання о-
безпечення короткочасного характеру з забезпечен-
нями довгочасними насуває важливі теоретичні
сумніви.

У Польщі справного організаційного осередку, що послужив би об'єднанню забезпечених установ, нема. Каси хворих, як це вказав багаторітний досвід, у Польщі довісім своїм завданням не відповідали, а тим самим оскільки, на котрія опертю законопроект, та зокрема план організаційного об'єднання суспільних забезпечень, а не певна і недостатньо випробована. Коли каси хворих досі зі свого завдання виявляються недостатньо, коли адмініструють дорого і недовладно, то тим більше, не дадуть собі ради в тимі завданнями, які вкладає на них законопроект.

Рішаві об'єднання має йти бути переведене враз та в повному об'ємі. Це свідчить про надто доктринерське поладнання справи. Закон іде на експеримент і певний та небезпечний. Експериментувати в теперішніх часах шалючої кризи господарської, коштом важких грошей та обманих надій широких мас обезпечених — не візьмо. Хоча суспільні обезпечення є потрібні та корисні, то проте обтяження населення та продукції новими примусовими тягарями поважаю нарушати і так вже мінімальною платити силу людей, а взаємну за це не принесе ніякої полєкші. Крім того, предложений проект в більшості своїх постанов приносить обезпеченим значне погіршення, і так ст. 96 акорочує час трезвання лічничої помочи в дотеперішніх 52 на 26 тижнів, ст. 96 на каждае досім нові лічмим неопладані доплати за ліка-

ські поради та ліки, ст. 99 обнижає хворобний причинок до 50 проц. пересічного тижневого обезпеченого заробітку, при чому постановляє, що денний причинок аніж не носить 1/7 тижневого заробітку, ст. 101 передбачує право обезпеченої установи до обмеження часу причинку до 13 тижнів, а ст. 241 подишає тим установам можливість збільшення обмежень на шкоду обезпечених. Сумніваючись у доцільності введення нових обезпечень на випадок старості, бо робітник, який буде обезпечений 40 літ, по досягненні 40 літ безперервної праці зможе одержати пенсію (реверту) у висоті... 42 зол. місячно, і то якщо впродовж літ праці заробляв місячно принаймше 80 зол.

Ст. 212 погіршує значно дотеперішні управління різних робітників і робить їх долю залежною від волі чи самоволі обшарників. Вправді ст. 7. передбачує забезпечення різних робітників на випадок неабданости до праці, але постановляє, що це забезпечення буде управильнене шойно окремим законом. Фікційна дотеперішня самоуправа забезпеченевих інституцій новим законом внесена дефінітивно, бо ті інституції підпорядковані значній мірі державній адміністрації, а до надвірних органів та управ вводить новий закон урядових номінацій — синекюристів і пупілаів уряду.

Українське громадянство доцільною справою суспільного забезпечення заснувало у Львові Пенсійний інститут приватних службовиків, який забезпечував його членам поважні ренти на випадок неадієвності до праці, безробіття, старости та смерті. Польське Міністерство Співальної Опіки знімадувало ту інституцію, забрало майно, передало його разом із членами польському вкладові забезпечень умов робітників, погіршуючи значно їхнє правне положення та обнижуючи ренти. Новий закон не направляє цієї кризи, заподіяної українському громадянству, і не дає спорого відновити ту інституцію.

Годі промовчати аківці обставини, що також і тих забезпечених інституцій не приймають українськ хочби на найнижчі посади. Українець лікар у касах хрих є дуже рідким явищем, хоча число забезпечених забезпечуючих української народности є доволі пова не. При теперішній системі та національній політиці перішнього уряду нема ніяких виглядів на поправу цго явища.

3. Наведених причин уважаємо пропозиції за
проект шкідливим та дорогим експериментом. Обчи-
неним лише на ефект в краю і за кордоном, який
місць поправи забезпечення відносин принесе обме-
ченим лише погіршення і тому заявляємо проти
цього законопроекту.

Українські посли у нового міністра для меншостей в Румунії.

У п'ятницю 10-го лютого були сенатори д-р Залозецький, д-р Маєр-Михальський і посол Юрій Сербинюк у нового міністра для справ мешкоцтв Шербана, щоби представитися йому та нагадати йому з українською справою взагалі і з домаганнями українського народу на Буковині і в Бессарабії зокрема.

Міністр проф. Шербан, семигородець, об'являючи промову, згадав про те, що в Бессарабії зокреми.

тарних заступників, занотував собі всі домагання наші, головню щодо саботажів на полі шкільництва й обіцяв інтервеніювати у президента вістрів д-ра Ал. Вайди-Вовводи в цій справі.

Українські парламентарії заступили оціли вручити на другий тиждень проп'яматы письмо новому міністрові, в якому докладно зосоване буде становище українців у румунській державі та їх домагання на політичному, культурному й економічному полі.

Український Правничий З'їзд у Празі.

Українське Правниче Товариство в Ч. С. Р. спільно з факультетом права і сусп. наук Українського Університету у Празі скликає на дні 4., 5. і 6. жовтня 1933 року Український Правничий Зїзд у Празі. Зїзд має виключно науковий мету і буде обіймати наукові праці на теми: а) правничі; і б) соціально-економічні. Утворено організаційну і наукову комісію Зїзду. Головою організаційної комісії Зїзду обраний академик проф. -р С. Дністрянський, заступниками його професори С. Шелухин і д-р О. Ейхельман; секретар орг. комісії д-р М. Шляхтиченко. Наукова комісія Зїзду складається з голови

заступників голови організаційної комісії членів комісії — професорів: О. Мишко, А. Адрієвського і К. Лоського. Секретар наукової комісії інж. Р. Димінський.

Організаційна комісія вже приступила до організації праці і запрошує всіх українських правників як в краї, так і на еміграції які жали би взяти у Зізді участь з рефератами особисто, — надіслати до організаційної комісії Зізду свої адреси.

Adresa: Organizační Komise Ukrajinského
Právnického Sjezdu Praze, Praha II, Štěpánská
49/II.

Редукція приватних довг в

В Америці вже тепер акція, що має велике господарське значіння, а саме збровильня в індивідуальна редуція приватних довгів. Починаючи з цього року порські аскураційні товариства, що призначили мораторій річницям для їхніх гіпотетичних заговінь. Тепер подуться між вірительми і довжниками переговори, що мають на меті поновити довги і платити зобов'язання.

нових нижчих вартостей і доходів. Замість че-
ти на девальвацію, що змінить штучне віднош-
ня між довжиною і вартістю на корисний
останнього, краще упорядкувати справу інди-
дуально. В огляді на цю акцію, ослабла про-
гайда за інфляцією серед широких мас насе-
лення та в інших законодавчих тілах.

Порадник для вибору звання.

Серед гамору буденного національно-політичного й економічного життя повстала у нас нова культурно-суспільна картина, що може мати в майбутньому поважний вплив на наші відносини.

Для 4. лютого ц. р. засновано „Психотехнічну пораду для вибору звання“ у Львові, як виховно-наукову комісію при Головній Управі „Рідної Школи“.

Про значіння й завдання психотехнічних порадень і психотехнічних інститутів була вже в „Ділі“ записка. У психотехнічних установах покладаєть на кожного громадянина повинні вийти на свою становищу суспільної праці, коли людина повинна зайняти своє місце при фактовому виростанні матеріального чи духовного виробництва відповідно до своїх фізичних і духовних талантів. Невідповідність громадянина на невідповідному для нього громадському становищі, невідповідний робітник при невідповідному для нього варієті праці впливають на здоров'я та шкодять собі й іншим.

Дослідження психофізичні елементи людей це діло психотехнічних інститутів. У цій праці найбільше зацікавлені психотехнічні інженери й вчителі, лікарі, психологи, інженери й суспільні діячі. Серед них багато людей, які мають велику довіру до завдань психотехнічних інститутів, порадень, що в кожному 20-тисячному містечку є свій психотехнічний інститут і порада для вибору звання. Вершок розвитку й довіри громадства до психотехнічного інституту у Відні. В Австрії навіть майже суспільного звичаю, в якому не працювалиб кваліфіковані люди, що перейшли через фільтр психотехнічних і соціологічних дослідів віденського інституту. Немалу славу та вплив добули собі серед німецького народу гамбурзький, лйпцигський, берлінський, дрезденський і диссельдорфський психотехнічні інститути. В віденському психотехнічному інституті, що стоїть до послуг найширших кол громадства, є крім інших і такі відділи: — військовий, поліційний, виховний, транспортний і залізничної служби, торговельний і господарсько-промисловий (електротехніки, шофери, фризери, столярі, ковалі, шлюсарі, ткачі, шевці, кравці, переплетники і т. д.).

В Польщі розвивається також рух у напрямі заснування порадень для вибору звання. У Львові маємо дві поради — польську й жидівську, а 4. лютого ц. р. з'явилася ще й третя — українська.

У першій нараді, що відбулася в домі „Рідної Школи“ (вул. Мохначького 12), взяло участь 30 громадян. Нарату відкривав від імені Президії Головної Управи „Рідної Школи“ д-р Олена Степанів-Дашкевич, яка м. і. пригадала, що сама думка оснувати філію виникла на однім із засідань „Українського Товариства“ в 1930 р., а її ініціатором була аж. Степанів Чижович, за якої починаю заснувати теж при У. Т. Т. Психотехнічний Комітет для підготовки роботи з українських інженерів, що відбувся в днях 15 і 16. травня 1932 р., прийняв у цій справі таку резолюцію: „Конгрес вважає корисним і необхідним заснувати психотехнічну раду у Львові, та звертається до членів своїх організацій і всіх робітників на полі пси-

хотехніки піддержати активно працю агадану установу та масово вступати в її члени“. Організаційний Комітет навізав контакт з польською та жидівською психотехнічними Порадами у Львові, а психотехнічний Інститут Масерикової Академії та Центральне чл. порадень у Празі; зібрав деякі приклади, статуту і текстовий матеріал, потрібний для психотехнічних порадень. Однак з огляду на статут У. Т. Т., якого членами можуть бути тільки інженери, рішено заснувати українську Психотехнічну Пораду, як особну комісію при Головній Управі „Рідної Школи“. Головна управа „Рідної Школи“ за починком Організаційного Комітету влаштувала в днях 6, 7 і 8. листопада 1932 р. Психотехнічний Курс у Львові для ознайомлення рідношлюбного зачительства зі справою ведення індивідуальних карт. На курсі викладали Ір. Кузьмін, д-р Довбуш та О. Тарнопольський.

По концерті та по всяких театральних імпрезах зустрінете своїх знайомих у КАВАРНІ „УНІОН“, вул. Косцюшка 1 (Народн. Гостиниця). 7—90

Психотехнічна рада працюватиме в початках як особна комісія при Головній Управі „Рідної Школи“; з хвилиною, коли рада розвинується так, що статут Рідної Школи буде для неї за вузький, переорганізується вона на окреме статутове товариство.

Про завдання й значіння української психотехнічної ради говорив інж. Роман Білинський. Референт стану на становищі, що скромна в своїх початках психотехнічна рада повинна стати завязком майбутнього „Українського Психотехнічного Інституту“ у Львові. Згодом такі поради повинні повстати й у більших наших краєвих містах (як Станіславів, Перемишль, Коломия, Тернопіль, Дрогобич, Стрий і т. д.).

На перших зборах оголосило 28 громадян свій вступ у члени „Психотехнічної Ради“; вони ухвалили: а) правильник, затверджений Президією Головної Управи „Рідної Школи“ в дні 26. жовтня 1932 р., прийняти до відома; б) встановити висоту членських датків по 50 сот. місячно.

В склад першої Управи Ради односторонно вибрано: а) голова — д-р Олена Степанів-Дашкевичева; б) члени: ред. Іван Ющишин, інж. Степанів Чижович, інж. Іван Лучишин, проф. Ярослав Кузьмін; в) заступники — д-р Іван Довбуш і п. Кузикова.

На своєму першому засіданні в дні 7. лютого ц. р. Управа Ради уконституувалася в той спосіб, що вибрала заст. голови інж. Романа Білинського, секретарем інж. Івана Лучишина, скарбником д-ра Володимира Щуровського, а референтом пропаганди ред. Івана Ющишина. На тому ж засіданні затвердила управа тимчасовий план початкової діяльності „Психотехнічної Ради“, переглянула запропонований реєстр правних членів і членів-кореспондентів та постановила заснувати негайно свою власну фахову бібліотеку.

З відчитової салі.

Про науков. викладів ім. Т. Могилі. Д-р К. Києвський: „Історичний образ розвитку сучасного українського правопису“.

Виклад, якого заголовок міг би в інших часах цікавити тільки спеціалістів, притягнув у неділю до салі „Бесіди“ досить велику аудиторію, головню студентів. Правопис став у нас від кількох літ болячкою, головню для тих, що хотіли би прийняти без застережень усі правила т. зв. академічного (харківського) правопису, що в деяких місцях геть сильно зрізає із галицькою традицією.

Д-р К. Києвський у ясній, прозорій викладі, виголошенім справді чистою літературною мовою дав короткий огляд різних правописних систем від найдавнішої доби. Слухачі навіть неозабочені із деякими філологічними термінами могли довідатися про те, що таке кирилиця, графіка, дрогманівка і коли чисто етимологічний правопис став фонетичним. Заголовок відчиту міг піддати думку, що прелегант зупиниться довше на сучаснім правописі і виведе, чому саме останній його редакція затверджена Народнім Комісаріатом Освіти УССР зберігла деякі графічні знаки на спомин історичної традиції, чому в одному напрямку пішла сильно за етимологічним принципом, у другому-ж за крайнім фонетичним.

Прелегант не згадав ні словом про сучасний стан нашого правопису, щоби не вийти поза чисто академічні рямки інформаційного реферату. Саме те, що всіх найбільше цікавило: безліч сумнівів, які виникають перед галицьким інтелектуалом, коли починає писати, залишилось поза темою.

Коротка дискусія, викликана рефератом не могла розвинути у справжню дискусію на ак-

Звичайні Загальні Збори Видавничої Спілки „Діло“

кооперативні з обмеж. порукою у Львові відбудуться

в суботу, дня 25. лютого ц. р. в год. 4.30 попол. в льокалі редакції „Діла“, Ринок 10, П. пов.

Денний порядок:

- 1) Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
- 2) Звідомлення з діяльності за рік 1931-32.
- 3) Звіт Контрольної Комісії.
- 4) Розділ чистого зиску або покриття втрати.
- 5) Внески і запити.

НАДЗІРНА РАДА.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 22. ЛЮТОГО 1933.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

ПРИМХИ МОВИ І ФАХОВОСТІ.

2. Авторитетний голос.

Як пояснити стільки помилок під рукою фахового філолога? Ось як: можна знати граматичні правила, мати багатотисячний реєстр слів і зворотів із різних письменників, а самому розбивати собі голову об різні камені правила. Проф. Огієнко даремне покликається на свою довголітню філологічну працю. Коли в 1918 р. я мав нагоду слухати його на засіданні історико-філологічного факультету у Київі, чув, як його язик змагається із малоросійщиною; коли ж зпід довголітніх впливів російської школи перейшов він під новий вплив польської мови, то й досі не всім дати собі з нею ради.

Не хочу цим сказати, що мова проф. О. погана, але вона часто кульгає; там, де кінчиться межа примітивного граматичного речення і починається складніша синтакса, виходить інколи кумедна канцелярищина: „Так само робить і наша українська мова, — вона переймає чуже слово з його вимовою, але роду надає йому того, який по його закінченні мусить бути по законах нашої мови“ („Український Стилістичний Словник“, ст. 484).

Це не тільки малоросійщина, але і своєрідна наукова тарбарщина. Ані українська ані ніяка інша мова не переймає чужих слів із їхньою вимовою, а вимовляє їх згідно зі своєрідними власними законами; нпр. усі французькі слова з носовими звуками ми вимовляємо так, якби ми носів не мали; часопис „Temps“ стає у нас пошеволо безбарвним „Тая“, sentiment із двома носовими звуками виходить приблизно як пишеться: сентимент, англ. „трамвай“ теж так.

У 2-м ч. „Рідної Мови“ вичитуємо таку рецензію: „Тільки треба пам'ятати, що українізо-

ваний „інженір“ буде мати -ір лише в закритім складі: інженр, інженірский, але в відкритім позостанеться е: інженера, інженерові, інженером (як піч — печі, Петрів, Петрова). За англ. (ойським): -нір, ніра!“

Цей зукраїнізований „інженір“, що відмінюється на зразок української печі, характеризує всю філологічну фаховість проф. О. Проф. О. став викладати українську мову наслідком тої самої революційної примхи, яка і мені у київському університеті дозволила викладати філософію, коли я щойно починав її вчитись. А що проф. О. признає тільки признані авторитети, то покликує на думку акад. Ст. Смоль-Стоцького, що у 2-й книзі „України“ дає широкую оцінку великій книжці проф-а О-а „Нариси з історії української мови“, до якої проф. О. не перестає відсилати своїх читачів, для „роз'яснення“ деяких питань.

Ось як починається рецензія:

„Нерадо беруся до оцінки цієї праці. Але-ж бо і мовчати годі, щоб тим не викликали враження, що qui tacet, consentire videtur. Цей обов'язок накладає на мене ще і честь українистики... Бо Нариси з історії української мови це тільки шумний заголовок. Власне-ж має це бути Система українського правопису. Але акції це і не система, а тільки популярно-науковий курс з історичним освітленням. Система! Ані сліду тут того, що загально під цим словом в науці розуміють. Науковий курс? В чім тут наука? З добутокми дотеперішніх наукових дослідів нічого цей курс не має спільного, він із ними не рахується. А своїх власних поглядів проф. Огієнко не старався навіть якнебудь науково підперти, він їх викладає так, неначе б то були загально визначені правила. Історичне освітлення здебільшого показує лиш незнання історії української мови. На доках того вкажу тільки на грубі помилки“.

Після цього приходять 52 (!) параграфи тих помилок, а серед них наші учений граматик, я-

*) „Система українського правопису, популярно-науковий курс з історичним освітленням“.

кого чейже ніхто не підозриватиме у публіцистичній злобі, розсіває такі рефлексії: „З такої балаканини одна річ ясна: проф. Огієнко не знає фонетики ні української ні інших словянських мов...“ Пр. О. замість вивчення вносить тільки баламуцтво своїми безпідставними узагальненнями... „Це називається у пр. Огієнка наука, наукове міцне обґрунтування! А ми за таке наукове міцне обґрунтування мусимо перед світом соромитися“. Свою довгу рецензію кінчить акад. Смоль-Стоцький так: „Але ми показали, що ці нариси і наукової вартости не мають. Щоб писати нариси з історії української мови, треба такі хоч азуку граматичну знати, бо інакше вийде з того праця, що стане документом ненауковости нашої науки“.

Наводити такі слова прикро, болюче, навіть ніяково, але коли чуєш із уст фахового філолога такий дивогляд: „інженір“, але „інженера“, як „піч — печі“ — аж гаряче стає від тої печі, від якої проф. О. навчився танцювати такої румби!

Ось ще два дивогляди із іншої бочки — правописної. У 2-м ч. „Рідної Мови“ находимо два такі прізвища: „Ільїнський“, „Вайян“. Ми можемо дуже шанувати авторитет московського філолога Ільїнського і проф. О. може на цей раз відсилати нас до правил харківського правопису, який дає зразки такої правописної штудерації у писанні назв. Проф. О., що видає свій журнал, здебільша для галичан, повинен би як філолог розуміти, чому всі ті, що не пишуть чужих слів за російським правописом, не всім збагнути, як можна після „ь“ (м'якого знаку) класти „ї“ і після „й“ — „я“!

Це з погляду дотеперішньої системи наших знаків подобає на неграмотність або стає справжньою революцією. А коли це революція, то треба спершу пояснити, чому „Ільїнський“ або „Вайян“ має краще передавати оригінальні звуки чужої мови, ніж транскрипція „Ільїнський“ і „Ваян“.

(Докінчення буде)

5-... зол.

ЗІ СОЙМУ.

ВАРШАВА, 20. II. ПАТ. У понеділок сойм радив над урядовим проектом закону про академічні школи. На засіданні був м. ін. міністр віроповідання й освіти Єнджеєвич і віце-міністр о. Жонголович.

Пос. Макарушка жалівся, що поправку Укр. Клубу в справі українського університету відкинула освітня комісія. Далі критикував політику міністра освіти у відношенні до української молоді та заявився проти урядового проекту закону.

ЦЕРКОВНЕ ЗОЛОТО ДЛЯ НАЦ. ОБОРОНИ.

АСУНШОН, 20. II. ПАТ. Архiepіскоп Патриарха Мона Богарен приказав своїм підчиненим, щоби все золото, яке є в церковних скарбах, віддали комітетові нац. оборони для потреб армії.

ПРОДАЮТЬ ЦІСАРСЬКІ СКАРБИ.

НЬЮЙорк, 20. II. ПАТ. Преса повідомляє з Пекіну, що величезні скарби бувш. китайської династії, оцінені на 20 міль. доларів, перевезли до Шангаю та Нанкінгу. Там їх продадуть представникам Форда та Рокефелера. Між тими скарбами є дорожні різьби, порцеляни, образи і т. т.

МУСОЛІНІ ДО ГІТЛЕРА.

Муж довіря Мусоліні сен. Мальтіні приїхав до Берліна, щоби аложити Гітлерові бананів з нагоди обняття влади.

ОБЛЯГАЛИ КОРОЛЕВУ.

"Дейли Мейл" повідомляє, що підчас відомих заворушень у Букарешті облягали були королеву-матір у спальному вагоні на двірці. Королева-мати хотіла вговорити сина, щоби зрікся престолу. Король Карло сказав, що довіряє армії, а на всякий випадок має літак, готов до відльоту. Ним перелетів би до Болгарії за 14 хв.

Бувш. жінка короля Карла, Люпеску (про яку були погослови, що її застрілили в Букарешті), приїхала несподівано до Парижа. Вислав її туди король Карло, щоби не стрінуло її це нещастя підчас заворушень у Румунії.

ЖИВЦЕМ ЗАСИПАНІ.

ГРЕНАДА, 20. II. ПАТ. Підчас теренових робіт біля Сальтос де Ізбор усунулася на робітників частина гори, яку підмили довготривалі дощі. Около 1500 людей працює, щоби видобути живцем засипаних. Досі відкопали 6 трупів.

ЖІНКАМ У ШТАНАХ НЕ ВІЛЬНО ХОДИТИ.

Епископ Бергамо заборонив жінкам увіходити до церкви в лешатарських штанах.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліана Глушецького, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. 744-46.

— Д-р Митронович Антін орд. у внутрішніх недугах Львів, вул. Жовківська 64, ч. тел. 52-05. Лічення кварцовою лампою. 1124 20-?

— Михайло Голинський у Дон Карльосі. В найближчих днях виставлять на сцені великого міського театру оперу Верді, на п'ять дій, п. н. "Дон Карльос". Постановку опери підготував голландський режисер віденської державної опери ір Валлерштайн. Диригувати буде п. А. Должницький. Титулову партію Дон Карльоса буде грати артист Михайло Голинський. В інших партіях виступлять Плятіна, Гулєртова, Ужейко, Плонський, Мартіні, Романовський, Зубик та інші. Вистава цієї опери буде без сумніву найкращою в цьому оперовому сезоні.

— П'ярічні полиси елевів Вищого Музичного інституту ім. М. Лисенка у Львові відбудуться в четвер 23. ц. м. (середні і вищі роки фортепианових клас), в суботу 25. ц. м. (нижчі і середні роки мішаних клас) і в понеділок 27. ц. м. (середні і вищі роки мішаних клас), усі три в малій залі Муз. Т-ва ім. Лисенка вул. Шашкевича ч. 5, III. п. в год. 6-тій веч. Вступ вільний, лише програмки по 50 сот.

— Викад про Україну. Проф. К. Маєр мав 17. ц. м. в університеті в Мінстері виклад на тему: "Політичне й культурне життя України". Викад був гарний і зробив враження на слухачів, яких було понад сто.

— Польські студенти між собою. В другім домі технік у Львові були в неділю збори кружка т-ва людської школи, на яких переважали ашехподяки. Коли турок т. зв. демократичної молоді покинув демонстраційно сажу, на коридорі напали на них ашехподяки і побили. Студенти Пушавича затягли до темної кімнати та побили до безтями. Мусіли кликати аж рятувальну станцію, яка відставила його до дому.

— Обікрали ювілерський склеп. Якесь фахівці від влому добулися до ювілерського склепу Б. Грінберга при вул. Сикстусській у Львові, розбили огнетривалу касу й забрали сховані там брилянти, золото, годинники та інші цінні річі загальної вартості 50.000 зол. До склепу добулися крізь сусідній склеп грамофонів і користаючи, що склеп був у неділю замкнений, провели там довгий час, бо вибирали тільки найцінніші річі.

— Віче з перешкодами. В салі польського Сокола у Львові скликали минулої неділі ашехподяки віче, на якому промовляли сен. Гломбінський і пос. Римар. В часі нарад вдерлася до салі безбестична боївка й викликувала заколот, наслідком чого прийшло до бійки. Вибалили при тому і віче з салі.

— Смерть у лісі. Господар із села Попівці пов. Перемишль, Федько Благути вибрався фірою до лісу по дерево. Коли на другий день не вернувся до дому, родина пішла за ним шукати. В лісі знайшли тільки трупа Федьки. Поліція веде дождження, щоби устійнити причину смерті.

— Пострілив чоловіка. Гаєвий Мих. Стацінський стрінув у лісі біля Винник під Львовом Йосифа Ольшанського, що крав дерево. Коли Ольшанський почав утікати, гаєвий стрілив і ранив його в обі ноги. Раненого відвезли до львівського шпиталю.

— За присвоєння кавцій. Апеляційний суд у Варшаві розглядав справу львівського адвоката д-ра Генрика Авіна, засудженого за присвоєння кавцій. Авін зачав видавати газету "Оборона", що мала боронити покривджених. А що потрібних грошей не мав, заангажував службовців з кавціями, які присвоїв собі. Крім того продав машину до писання, позичену від фірми на пробу Окружний суд засудив Авіна на два роки в'язниці, апеляційний суд зменшив ту кару до половини.

— Вільно привозить кукурудзу з Румунії. Торговельно-промислова палата повідомляє, що на місяць лютий ц. р. устійнено контингент на привіз кукурудзи з Румунії. При цьому зазначає згадана палата, що запотребування на привіз кінського зуба на насіння можуть також узяти під увагу з цього контингенту. Подання треба вносити негайно.

— Замовлена катастрофа. Виленський купець Б. аасекврувався перед кількома місяцями в однім товаристві у Варшаві від випадку на 150.000 зол. Недавно наспіла до асекураційного товариства депеша з Вільна, що купець Б. впав жертвою нещасливого випадку. Придавила його фіра з деревом. Потовченого купця перевезли до шпиталю, де він перележав кілька тижнів. Наслідком того товариство виплатило йому 80 тисяч зол. Тепер виявилось, що сталося ошукаство, бо купець підплатив фірману, щоби спричинив нарочно нещасливу пригоду. Справа опинилася в суді.

— Цікавий рід обезпечень завели цього року деякі прасякі асекураційні товариства. Люди можуть обезпечитися на випадок дощу в часі їх відпустки. Сума, на яку хтось обезпечився, буде виплачена, якщо в часі відпустки буде три або більше дощевих днів. Це обезпечення пов'язано з великим вдоволенням особливо урядовці, що вибираються в літ на село, де на випадок не погоди мусять нудитися. Практикується воно вже віддавна в Англії.

— Величезний грабунок dokonano в місті Сакраменто (Каліфорнія). Біля поштового уряду задержався вполудне самохід з трьома пасажирами. Були це грабіжники, що чекали, аж поштовий урядовець вийде з мішком грошей, який почта має зложити в державному банку. Коли показався урядовець, грабіжники кинулися на нього, звалили на землю, вирвали йому мішок з грішми і відікла самоходом у невідомому напрямі. В мішку була готівка на 320 тисяч доларів.

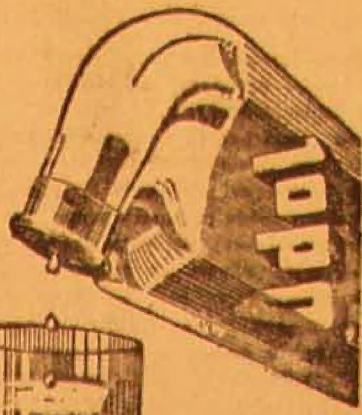
— Корабельна катастрофа. Англійський пароплав Монтрозе, містоти 16 тисяч тон, що їхав з Канади до Ліверпулю, затонув у заливі Маршей. Всіх пасажирів, числом 186 осіб, урятовано. — На Середземному Морі французький вітрильник "Лі Геллар" аваріявся з еспаским пароплавом "Уго-Меді" і затонув. Залога врятувалася.

— Боксери спалили церкву. В Сан Франціско згоріла церква св. Павла і чотири сусідні доми, при чому кілька осіб тяжко попеклося. Слідство викрило, що пожежа була ділом місцевого боксерського союзу, якому наразився парох цієї церкви.

— Вже не буде Везувія. Прихильники Мусоліні роблять старання, щоби вулкан Везувія переіменувати на Монте Мусоліні.

— Поїзд наїхав на спортовий. Поспішний поїзд Берлін-Бреслав наїхав біля Гальогаву на авто, яке везло спортовців на змагання коляного м'яча. Два спортовці померли насильством ран, а авто розбілося.

— Проти грипи, простуди можна знайти табакетку Тогаль Тогаль вважає часто хворобами обиди Непіда-

ОД О Л Ъ

має в собі надзвичайно успішний антисептик, який ділає ще кілька годин після полокання. Тому ОД О Л Ъ поручають знавці як найліпший засіб до плекання уетної ями.

аний для серця, шлунка та інших органів. Спробуйте і переконаєтеся самі, але домагайтеся у власному інтересі лише оригінальних таблеток Тогаль. Можна дістати у всіх аптеках.

— Поступ у виробі бібулок. Поступ у ділянці виробу папірсової бібулки в останніх часах незвичайний. Не здаємо собі навіть справи, скільки у такій бібулці скривається різних продуктів, що постійно змінюються, стають щораз кращої якості, хоча зовнішній вигляд бібулки той сам. Спочатку аживляли бібулку самогасну себто таку, що як курець відкладав папіросу, то вона сама гасла. Ця бібулка пішла походом по всій Європі щойно, коли прийшла бібулка самоспальна, настав переворот. Самоспальна бібулка була аловіша та смачніша і хутко завоювала всю Західку Європу. Тепер у нас можна тільки подекуди найти гілязи з самогасної бібулки, тоді як майже все населення, головню кола, що дбають за своє здоров'я, уживають самоспальної бібулки. З різних відмін фабрикованої у себе самоспальної бібулки відома фірма Герберо (Герліка, Велдовський, Волошинський) виробляє популярні марки: Морайтан, Бонтон, Маїс і ін., а для прихильників самогасної бібулки найкращі у своїм роді гілязи Філігран і Антіноктін.

3 кіна.

КІНО "ПАЛАС": "Снів, цілунок, дівчина".

Весела фільма з добрими пісеньками, островами та комічними сценами. Кілька сцен переданих в оригінальним німецьким тексті дають привід до такого сміху між аудиторією, що не чути розмов між дівчатами особами звукової фільми. Густав Фреліх, що грає головну роль, відомий із деяких трагічних фільмових пес, не менше симпатичний, коли сміється.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Сидонія з Подлуських Шумило, жінка о. Михайла пароха в Ричигіві, прийнявши Найсв. Тайни померла по довгій і важкій недугі дня 16. ц. м. в 70 році життя. Похорони відбулися дня 18. ц. м. в Ричигіві. В. І. П. 1449

Дописи.

РОГАТИНЩИНА.

Історія одної бібліотечної печатки. При основній ревізії 12. листопада 1932 р. у приватній бібліотеці (що обіймає понад 10 тисяч томів) студ. Я. Онуфрика в Пучкові, рогат. пов., забрали були 10 белетристичних книжок і печатку бібліотеки через те, що крім напису на ній "Бібліотека Я. Онуфрика в Пучкові" є на середній печатки тризуб. Поліція мотивувала конфіскацію печатки тим, що уміщений на середній печатки тризуб є заборонений. (Печатка зроблена 1922 р.). Забрані книжки поклали на другий день звернула. Не звернула тільки печатки і книжки "Син України". Аж 6. ц. м. прийшла печатка з поштової команди поліції до громади Пучків із дорученням звернути її вприсатові. Отже по 3 місяцях вернула печатка додому. Одначе "Син України" помер дурвав аж до Берліна, де манували вже кілька разів книжки цієї бібліотеки, заклали до кількох місцевих поштарок закладаючи всі заводи додому.

СТРИЙ.

Рішучий бій під Крутами. „Безумна“ — як ми читали на афіші — героїстично 300 українських студентів, що вийшли в нерівний бій під Крутами на Чернігівщині, відстоювало стрийське студентство в минулу суботу в формі концерту. Вечір розпочав хор, а після виконання промови президент зі Львова п. Пилип. Декламаторський спосіб викладання реферату зняв усе увагу публіки (з уваги на форму). Через те велика частина дійсно виключно змісту не дійшла до свідомості слухачів. А зокрема, Концертна частина того концерту складалася з чотирьох українських хорів, одного чеського (Сметана „Слава героям“) й одного російського походження („Смело, дружи!“ під батуту п. Пасіки; сольового співа (3 пісні) п. Петрини Славка в супроводі фортепіано з Котовичівної Наталії та фортепіанового солі (В. Голуба Етюд А-дур), виконаного п. Савицьким сином. Поміж концертної точки встановлено іскристість творів Течини „Мати“, Стефаніка „Сини“ і хореографічний образ „Марш Валькірій“ укладу п. Петрини Романа. Всі точки виконані були без ваг і з великою увагою. Публіка приймала продукції горячо. Школа лише, що програми не уложено виключно з українських творів.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 20. II 1933 р. за наслідок експортного та десеролю пріма 2-30 зол., за експортного 15-17 сот., літру сметани 0-70 зол., копу 4-60-4-80 зол.

СПОРТ.

ГАРКАВЕНКО — МИСТЦЕМ АЛЬПАЦІ ТА ЛЬОТАРИНІЙ. ШТРАСБУРГ, 20. II. ПАТ. У міжнародних думках, що відбулися в Штрасбурзі за мистецтво Альпаці та Льотаринії, перше місце й титул мистця здобув український аматор Гаркавенко.

МІЖКЛУБОВІ ЗМАГАННЯ У СКОКАХ.

В доповненні попереднього звіту подаємо вислід обчислень судейської комісії: 1) Мартинюк Орест, УССК, скоки 10.5, 11.5, 11.5, нота 247.0; 2) Лопач Омель, КЛК, Ворхт, скоки 13, 13.5, 13.5, нота 229.8; 3) Богданів, Плай, скоки 11, 12, 12.5, нота 219.1; 4) Міруняк-Воя, Сокіл — Колонія, скоки 10, 11, 11, нота 203.4; 5) Саліко Волод., УСС, скоки 20.5, 12, 11.5, нота 202.6; 6) Пелюшак П., Сокіл — Клепарів, скоки 12, 13.5, 16, нота 202. Найкращий і найдовший скок виконав юніор Пелюшак одначе з упадком. Набираючи сталі вказали Мочерняк Гроть (КЛК, Ворхт) і Яр. Романковський (КЛК, Лівів), одначе не значно добре скопні, всі скоки мали з упадком. Назад аматори вказали, що ще не досконалих скопні, бо крім трюх, ніхто не відбивався як слід. На скопні, на лівій виконувати дванадцятиметрові скоки, наші аматори скакали ледя на 15 метрів. Усіх учасників 11.

КРАВІ ЛЕЩАТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ.

В групі мужів стартувало 46 аматорів, до мети прийшло 29. У першій класі групи мужів: 1) Врецьона

Волод., КЛК, 1:14.04; 2) Саліко Волод., УССК, 1:16.20; 3) Полотини Е., УССК, 1:17.29; 4) Гнатейко В., УССК, 1:18.35; 5) Гладий Яр., УССК, 1:18.58; 6) Сепчина В., УССК, 1:19.28. У другій класі: 1) Шимін Юрій, КЛК, Славськ, 1:17.58 (в загальній пунктації 4); 2) Рак Роман, УССК, 1:20.18; 3) Попель Яр., УССК, 1:23.34; 4) Кіфас Д., КЛК, Космач, 1:24.22; 5) Попана О., КЛК, Ворхт, 1:25.31; 6) Шухевич Юрій, УССК, 1:26.34.

У групі сеньорів I місце отримав інж. Вагень Личак, КЛК, 1:39.34. У першій класі групи жінок: 1) Нана Говилоняч-Романовська, КЛК, 0:51.05; 2) Федак Д., УССК, 1:01.04; 3) Дмоховська Д., УССК, 1:02.15. У другій класі: 1) мтр. Біланька Д., УССК, 0:57.01 (в загальній другій); 2) Свєтліцька В., УССК, 1:03.22; 3) Шухевич Л., УССК, 1:04.23. Жінок ставало до бігу 11.

У групі юніорів стартувало з аматорів I місце отримав Богданів, Плай, 0:47.

МІЖКЛУБОВІ ЗМАГАННЯ У СЛАВСЬКУ.

Карпатський Лещатарський Клуб організує у Славську для 26. II міжклубові змагання у скоках і відскоку бігу для мужів і жінок.

СПОРТ ЗА ГРАНИЦЕЮ.

Відень. Змагання за чашу.

Австрія—Рapid 8:4 (3:2), ВАЦ—Алліра 5:2 (2:0), Гакоат—Лібертас 1:0 (0:0) Вакоор—Вайсе Ельф 6:4 (4:0).

Прага: Спарта—Богеміанс 2:2, Славія—Вікторія Жіжков 1:1.

ОГОЛОШЕННЯ

Інвентарова випродажа.

Мужеські бронзові і чорні шпильки з ріндбоксу на товстій підшві	зол.	14. ⁸⁰
Мужеські високі і півчеревики чорні і бронзові бокс. ориг. GoodWelt	зол.	16. ⁸⁰
Жіночі вигідні фасони в різнородних моделях з пинкрасою	від зол.	9. ⁸⁰
Діточі ч. 19 від зол. 2. ⁸⁰ ч. 20-22 від зол. 4. ⁸⁰ ч. 23-26 від зол. 5. ⁸⁰ ч. 27-30 від зол.		7. ⁸⁰
Хлопчачі дуже міцні, на подвійній підшві. ч. 31-35 зол. 11. ⁸⁰ ч. 36-39 зол.		13. ⁸⁰

На зимові предмети і домашню обуву величезні знижки. Львів, Леґіонів 29.

Театри.

Великий Міський Театр. Вікторок, 21. II. год. 7.30 веч. „Пісар і Клеопатра“ комедія Берн. Шопа (трим. ра).

Середа, 22. II. год. 7.30 веч. „Богема“ оп. Пучіні (виступ Ог. Казавек, Марії Сокі).

Театр Ріжнорозностей.

Вікторок, 21. II. год. 7.30 веч. „Мадмуазель“.

Середа, 22. II. год. 7.30 веч. „Мадмуазель“.

Кіна.

АДРІЯ: „Дні ч. 13“ (І. „Таїна в'язничної келії“ ІІ. „Любка смерті“), додаток: „Трубіч Сіам у Парижі“.

АПОЛЬО: „Ромео та Юльєт“.

АТЛАНТИК: „Арінна“ (на осн. Кальда Авета).

КАСІНО: „Чемп“ (із Волесом Бері).

КОЛІСЕЙ: „На париському ширі“, реж. „Аж ті циганки“.

КОПЕРНИК: „Чорний капітан“ (Біжон Беріур).

МАРУСЕНЬКА: „Чорний капітан“ (Дж. Беріур).

МІРАЖ: „Вулькан сміху“ (Гарольд Льюд).

ОАЗА: „Вогнище“ й реж.

ПАЛЯС: „Сніг, пілунок, дівчина“.

ПАН: „Зунгу“.

ПАСАЖ: „4 утікачі“ (Том Міко).

ПРОМІНЬ: „Мариду“.

СТИЛЕВ: „Ожир Парижа“ й реж. „Чи ти мене кохаєш?“.

УТІКА: „План В“, реж. „Коли жінка червоніється“.

ХІМЕРА: „Теодозія із Севастополю“.

Закордонне радіо.

Вікторок, 21. лютого 1933.

Кенігсберг (217.1) 19.15 Рода-Рода, авт. радіо, Бері (209.4) 20.35 Опера, Міанно (381.4) 20.30 Оперетка, Гельсінгфурс (368.1) 17.00 Гармонія, 18.15, 18.40 Спін, Рим (441.2) 13.00 Оркестра, 20.45 „Ли Чі та Рода“ оп. Ломбарда й Рамата Вілень (518.1) 11.30 Квартет, 19.30 Концерт, 20.55 „Дні в'язничної келії“, „Дер Гешаф фон Шемльор“ др. Рода-Рода, будапешт (550.5) 19.30 „Ле Шемльор“ оп. Леру, Харків (937.5) 10.00, 18.15, 18.40 Концерт.

16.30 Музика, рецитатії, 24.00 Звуковик, Москва (1000) 17.25 „Мадма Ватерфляй“ оп. Пучіні.

Середа, 22. лютого 1933.

Братислава (279.1) 12.30 Концерт, Штутгарт (360.6) 20.15 Симфонія ІІ-дур Р. Вагнера, Бухарешт (394.2) 20.30 Співа, Рим (441.2) 13.00 Оркестра, 17.30 Концерт, 20.45 Опера, Прага (488.6) 20.10 „Місса Солемніс“ Бетовена, Вілень (518.1) 15.20 Солісти, Мінхен (532.9) 21.20 „Ді люстіген Музікanten“ оп. Каленберга, Ленінград (867.1) 20.00 Нар. пісні, танці, Харків (937.5) 10.00, 13.15, 15.15, 16.30, 18.40 Концерт, 18.00 Мист. трансм., Москва (1000) 17.25 „Льогенгрін“ оп. Вагнера (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Вікторок, 21. лютого 1933.

12.10, 16.15 Грамофон, 13.20 Метеоролог, 15.10 Експорт, комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.35 Грам. фон, 16.30 Жива бірка, Сільва рерум, 16.30 Радіо дітям, 16.25 Інформація, відчит для матористів, 16.40 „Віт Ствош“ (у 400-роковини смерті), 17.00 Концерт, 18.00 Для матористів: „Вел. монархії Сходу“, 18.20 Аліан на льв. залізничної дирекції, 18.25 Легка музика, 19.00 Техн. скринька, 19.15 Всичина, 19.30 Муз. фейлетон, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 Оп. музика (Львівська) — сопран, Поплавський — тенор, 22.00 Межі світа, новела Вежинського, 22.15 Танк, музика, 22.55 Комунікати, 23.00 Репрезентативні із закордону.

Середа, 22. лютого 1933.

12.10, 18.20 Грамофон, 13.20 Метеоролог, комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.25 361 жова бірка, 15.35 Для дітей: „Зима в Закопаному“, „Мої вихованці“ (вселення фейл Герца), 16.00 Грамофон, Сільва рерум, 16.20 Для матористів „Розвиток атенської демократії“, 16.40 „Ідея державності в Історії України“ виг. в українській мові Гайб Лазаревський, 17.00 „Пісня в індійських звичах“ муз. авт. з похваленими Радж Бегарі Лалл Матур, 17.40 Госп. значуща гігієни праці, 18.00 Для матористів: „Іа. Кохановський“, 18.35 Фр. пісні й арії — Льюда Мігуель (кольторат, сопран), 18.55 Поема пужак (спогідки безробітників), 19.10 Всичина, 19.30 Мельоді фрейла, фейл, 19.35 Прес. рад. денник, 20.00 „Джам і Шам“ оп. авдіяні, 21.45 Спортівні вісті, 21.55 Камер. концерт, 22.40 Поклози, гум. фейл, 23.00 Танк, музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Подяка. Широ дякую Вп. Паням у Львові і Стрию за допомогу в часі мого побуту в тюрмі. Вп. Панам Меней. Старосольському й Луженькому, за інтервенцію в моїй справі, а Хвальним Адм. „Діла“ й „Неділі“ за посилку часописів. — Михайлович Богдан.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

РУТИНОВАНИЙ адвокат, аплікант з штатричною практикою шукає праці в адвокат за скромною винагородою, есент. безплатною. Ласкаві згошення в Адм. під „Юрист“.

1440 2-3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

СПЕЦІАЛІСТ НЕДУГ ЛЕГЕНІВ, СЕРЦЯ І ШЛУНКА

Д-р Фелікс Гак

Львів, Баторого 12, тел. 84-45.

Пересвітає Рентгеном.

СПЕЦІАЛІСТ НЕРВОВИХ ХОРІВ

Д-р НОРБЕРТ ПРЕГЕР

Львів, ул. Бельовського 3 (за Пасажом Міколяша)

ордирує від 3-5 понод. — Психотерапія.

ПЯНИНА

НОВАЦКІ

Пісудського 17. Тел. 35-21.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНОГО Т-ВА відбудуться в неділю дня 5. березня 1933 в год. 10. в новій домівці Товариства при вул. Костюшка ч. 3, партер з таким порядком нарад:

- 1) Відкриття Зборів.
- 2) Відчитання протоколу з попередніх Зборів.
- 3) Звіти з діяльності Ради У. Т. Т.
- 4) Звіт Контрольної Комісії.
- 5) Дискусія над звітами і ухвалення абсолютної.
- 6) Вибір голови 4 членів і 2 заст. членів Ради.
- 7) Вибір Контрольної Комісії.
- 8) Затвердження плану праці і бюджету на наступний рік.
- 9) Внески та запити.

Рівночасно повідомляємо, що в переддень Зборів для 4. III в год. 20. відбудеться спільна товариська вечеря в львівській каварні „Юніон“. Костюшка 1. Окремим повідомлень про Загальні Збори У. Т. Т. не буде висилатися.

ЗА РАДУ У. Т. Т.
Інж. Васюта Осип, голова,
д-р інж. Лукашевський Волод. секретар.

ДАЙМОН ПОЛЬСЬКА ФАБРИКА ОГНІВІ І БАТЕРІЯ Сп. з обм. пор. СТАРОГАРД

Наука масажу

підніється в березні в ортопедичній залі веденні

Д-РА С. ТЕННЕНБАУМА
Львів, Малецького 5. Там же інформація

Ширіть наш часопис!